

LILLEHAMMER
KOMMUNE

Årsplan for 2021-2022

Lillehammer barnehage

INNHold

Innhold

Innledning.....	3
Vårt pedagogiske grunnsyn ut fra de fire grunnpilarene i rammeplanen. Lek – læring – omsorg – dannings.....	6
4. Barnehagens mål og fokusområder	8
Aldersinndelte grupper	10
Skolestarterklubb	10
Andre grupper	10
Kontaktinformasjon.....	15
Vedlegg 1	16
PROGRESJONSPLAN - FAGOMRÅDENE	16
Hvordan jobber barnehagen med de 7 fagområdene?	16
Kommunikasjon, språk og tekst	16
Kropp, bevegelse, mat og helse	17
Kunst, kultur og kreativitet	17
Natur, miljø og teknologi	18
Antall, rom og form	18
Nærmiljø og samfunn	19

Vedlegg 1:

Progresjonsplan for fagområdene

Innledning

Barnehagene drives etter Lov om barnehager med forskrifter. *Rammeplan for barnehagen - innhold og oppgaver*, er en forskrift til Lov om barnehager. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen redegjør for barnehagens samfunnsmandat, og innholdet skal synliggjøres i årsplanene til barnehagene. Rammeplanen finner du [her](#) og barnehageloven finner du [her](#).

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. I tillegg skal det utarbeides detaljerte planer for kortere eller lengre perioder som beskriver konkret hvordan barnehagen arbeider med tiltakene som er fastsatt i årsplanen og i progresjonsplanen.

Foreldre skal gjennom disse planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene lokalt i barnehagen og de overordnede målene for barnehager, både i Lillehammer Kommune og på nasjonalt nivå.

Barnehagens styrer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplanen i samarbeid med foreldre og ansatte.

Årsplanen fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

1. Barnehagens formål, verdigrunnlag og oppgaver

Barnehagelovens § 1 - Formål: Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

2. Lillehammer kommunes visjon og verdier

Lillehammer Kommune har følgende visjon for sektor oppvekst, utdanning og kultur:

God samordnet innsats gir trygghet, kompetanse og livsmestring

For oss betyr dette at barna i barnehagen skal møte trygge voksne som sørger for at barna får oppleve tilhørighet, leke, utforske og lære. Dette fordrer et nært og godt foreldresamarbeid.

Å skape gode barnehager for alle barn er en av de viktigste oppgavene for kommunen. Kommunen har et overordnet ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet, og skal gi barn og unge god omsorg og et helhetlig utdanningsløp, fra barnehage til videregående opplæring. Barnehagen er derfor en viktig del av utdanningsløpet, både i kraft av sin egenart og som en sentral arena for tidlig innsats for alle barn. Barnehage- og skolemiljø skal fremme helse, trivsel og læring og forberede barn og unge til aktivt samfunnsliv, til fremtidens arbeidsmarked og til å kunne realisere seg selv på måter som kommer fellesskapet til gode. En god barnehage forutsetter godt samarbeid og god forståelse mellom mange aktører.

Dette er også nedfelt i rammeplanen (s.11).

For de kommunale barnehagene har vi utarbeidet en felles pedagogisk plattform. Den kan sees på som vårt verdidokument og viser hva de kommunale barnehagene står for.

Som barnehageeier har Lillehammer kommune fokus på verdiene: **Profesjonalitet – Ansvarlighet – Respekt.**

Disse verdiene gjenspeiles i våre holdninger og handlinger i det daglige arbeidet med barna og i møte med foreldrene. Verdiene er viktig for vårt menneskesyn, som handler om hva vi tenker om mennesker og hvilken verdi mennesket har. Alle mennesker skal ha samme verdi og samme rettigheter.

For oss i Lillehammer barnehage betyr dette:

PROFESJONALITET	ANSVARLIGHET	RESPEKT
Vårt arbeid skal være faglig begrunnet Vi skal alltid ha barnets beste i	Vi er vårt ansvar bevisst og alle følger lover, regler og rutiner Vi har alle ansvar for at alle	Vi skal oppføre oss på en respektfull måte overfor alle vi møter

<p>fokus</p> <p>Det skal være tydelig sammenheng mellom planer, mål og praksis.</p> <p>Vi skal være et kompetent personale som holder oss oppdatert på nyere forskning og stadig søker etter beste praksis</p> <p>Vi skal møte alle på en profesjonell og imøtekommende måte og skape et godt samarbeidsklima</p>	<p>barn blir sett, anerkjent og føler seg trygge i barnehagen</p> <p>Vi har alle ansvar for kvaliteten i tilbudet</p> <p>Vi setter sikkerhet høyt</p> <p>Vi har alle ansvar for å behandle alle med respekt og skape trivsel og trygghet</p>	<p>Vi skal vise respekt for ulike meninger og holdninger og være lyttende</p> <p>Vi skal være gode forbilder og rollemodeller</p> <p>Vi tar veiledning på tomannshånd, og framsnakker god atferd i plenum</p> <p>Vi skal være raus og ha fokus på det beste for hele barnegruppen</p>
---	--	---

Rammeplanen fremhever betydningen av voksnes holdninger, kunnskaper og ferdigheter til å møte, forstå og veilede barn. Gjennom holdningsskapende arbeid og konkret handling i samarbeid med hjemmene, skal personalet i barnehagen skape et trygt, inkluderende og stimulerende barnehagemiljø som forebygger mobbing og krenkende handlinger. Vennskap og gode relasjoner med andre barn - og voksne- er viktig for alle barn!

Barnehagene i Lillehammer har utarbeidet en felles Handlingsplan for et godt psykososialt barnehagemiljø. Handlingsplanen skal brukes i det forebyggende arbeidet og trer i kraft når barn utsettes for krenkende handlinger av andre barn eller voksne som jobber i barnehagen. Etter endringer i barnehageloven gjeldende fra 01.01.21 har alle barnehager plikt til å sikre at barna har et trygt og godt barnehagemiljø.

Kommunens vedtekter, strategiplan, handlingsplaner og plattform for de kommunale barnehagene finner du [her](#).

Alle kommunale barnehager er Miljøfyrtårnsertifiserte. Dette betyr at barn og voksne arbeider med å være miljøbevisste. Vi vil gi barna kunnskaper, gode holdninger og praktiske erfaringer med miljøarbeid.

Alle kommunale barnehager er godkjent som trafiksikker barnehage. Dette betyr at trafikk og sikkerhet er i fokus i hverdagen. Målet med arbeidet er å gi barna erfaringer og gode holdninger slik at de er best mulig rustet til å ferdes alene i trafikken når de blir eldre. Trafikk er et tema som passer godt inn i hverdagen. Barna opplever trafikk når de skal til og fra barnehagen, når de skal på tur og når de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør.

Alle kommunale barnehager jobber med Generasjonssang, på litt forskjellige måter. Noen av barnehagene drar ut på institusjoner og bo-og sevicecentre for eldre, der barna sammen med de eldre synger og gjør bevegelser til tradisjonelle norske sanger som er kjent for de eldre. Noen av barnehagene samarbeider med seniorkor, besøker Røde kors eller får besøk av hjemmeboende eldre på sangstund i barnehagen. Dette skjer i samarbeid med Miljøbehandlingsteamet i kommunen, og er med på å gi eldre og demente en positiv opplevelse og kanskje gjenskape noen minner fra egen barndom.

Alle kommunale barnehager har vært igjennom et 3-årig utviklingsprosjekt i perioden 2017-2020 kalt «Barnehagen som lærende organisasjon», der målet er økt kvalitet i barnehagen og en mer felles

profesjonell praksis. Temaet vil fortsatt ha fokus gjennom den regionale kompetanseordningen i samarbeid med Høgskolen Innlandet.

Lillehammer kommune har tverrfaglige team for alle barnehagene. Teamene har jevnlige møter med barnehagene gjennom året, og dette skal gi barnehagene bistand og støtte i arbeidet med å vurdere om barn kan ha behov for ekstra oppfølging. Da kan tiltak settes i gang så raskt som mulig, i samarbeid med foreldre/foresatte.

Lillehammer kommune ønsker også å skape en god overgang og best mulig sammenheng mellom barnehage og skole for alle barn. Fem overgangslærere skal samarbeide med alle barnehager og skoler for å skape de beste forutsetninger for å lykkes med dette. Trygge barn lærer mest, og det er derfor viktig at barnehage og skole kjenner til hverandres innhold og arbeidsmåter, og at barna møter noe av innholdet de kjenner fra barnehagen når de begynner på skolen. Derfor må et godt samarbeid være etablert i god tid før barna skal begynne på skolen.

2020 og 2021 har vært spesielle år på grunn av covid-19 pandemien og smitteverntreglene. Dette har fått konsekvenser, både for overgangsarbeidet mellom barnehage og skole, men også for mange andre aktiviteter og tradisjoner i barnehagene. Nå planlegger vi for en mere normal hverdag.

3. Presentasjon av barnehagen

Barnehagens samfunnsmandat: å tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til barns beste. Den skal både være en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre. Barnehagen skal støtte og ta hensyn til det enkelte barn, samtidig som hensynet til fellesskapet ivaretas.

Lillehammer barnehage tar imot ca. 50-60 barn mellom 0-6 år, fordelt på 4 avdelinger.

I 2021-2022 har vi 58 barn de fleste med full plass, noen med redusert plass. Vi har to avdelinger fra 0-3/4 år og to avdelinger fra 2/3-6 år.

Barnehagen ligger i et villastrøk med en stor hage og et flott uteområde som inviterer til variert og allsidig lek.

Vår åpningstid er 7.00-16.30. Vi har åpnet hele året, unntatt jule- og nyttårs aften og helligdager. Onsdag før Skjærtorsdag stenger vi kl 12.00.

Vi vil ha beskjed dersom barnet kommer seinere enn 9.45 og/eller blir hentet før 14.00. Dette fordi det er i dette tidsrommet ulike aktiviteter skjer som f.eks. turer.

Vi har også stengt 5 planleggingsdager hvert barnehageår, disse regnes som den 5. ferieuken for barna.

Barnehageåret 2021-2022 er disse dagene:

12. og 13. august 2021

22. oktober 2021

3. januar 2022

27. mai 2022

For mer informasjon om ferie for barna, viser vi til vedtektene for kommunale

Vårt pedagogiske grunnsyn ut fra de fire grunnpilarene i rammeplanen. Lek – læring – omsorg – danning.

LEK:

Den viktigste delen av barnas hverdag er leken. Den er derfor utgangspunkt for alt arbeid i barnehagen. Leken skal være dominerende gjennom dagen i barns frie utfoldelse, men også i voksenstyrte aktiviteter og rutinesituasjoner.

Lek er barnas «arbeid», den er deres måte å bli kjent med seg selv og resten av verden på.

Det er viktig at alle barn opplever og lærer å fungere i samlek med andre barn

Å ha gode lekeferdigheter gir god selvfølelse, glede og følelse av mestring.

Gjennom leken og særlig rolleleken utvikler barna sosial kompetanse og kompetanse i kommunikasjon – basiskompetanse som er viktig for videre utvikling.

Personalet i barnehagen skal legge til rette for god lek. De må observere og reflektere over det de ser, og hjelpe slik at alle barn blir inkludert i lek.

LÆRING:

Barn lærer når de leker og leker når de lærer. Læring i barnehagen er derfor lekebasert.

Gjennom lek lærer barn bl.a.: å ta hensyn, dele med andre, lytte til andre, hevde sine meninger og ønsker, vente på tur, utvikle kreativitet og fantasi, utvikle språket, uttrykke følelser, ta ansvar for egne handlinger, vise omsorg og toleranse, løse konflikter, tro på seg selv.

Barnehagen skal gi basiskompetanse det vil si grunnleggende kompetanse barna trenger for å kunne utvikle seg videre og lære nye ting.

Barn lærer ved å erfare. De må gis mulighet til å undre seg, prøve og feile, lure på, undersøke og bruke sansene sine. Personalet må derfor legge til rette for allsidige opplevelser hvor de veileder og undrer seg sammen med barna. De må delta i det barna er opptatt av og legge til rette for medvirkning. De skal stimulere barnas nysgjerrighet og hjelpe dem med å finne svar på det de undrer seg over ved å finne fakta i bøker, via internett eller ved å utforske. Det er viktig å utvikle evnen til å lære.

OMSORG:

For å trives, lære og utvikle seg er trygghet grunnleggende. Barn trenger trygge, tydelige voksne som vil dem vel. Alle barn skal føle seg sett og verdsatt, de skal bli lyttet til og inkludert i et fellesskap. Barnas grunnleggende behov skal ivaretas, samtidig som de skal lære å være en av flere og også lære å dele, vente på tur og ta hensyn til andre.

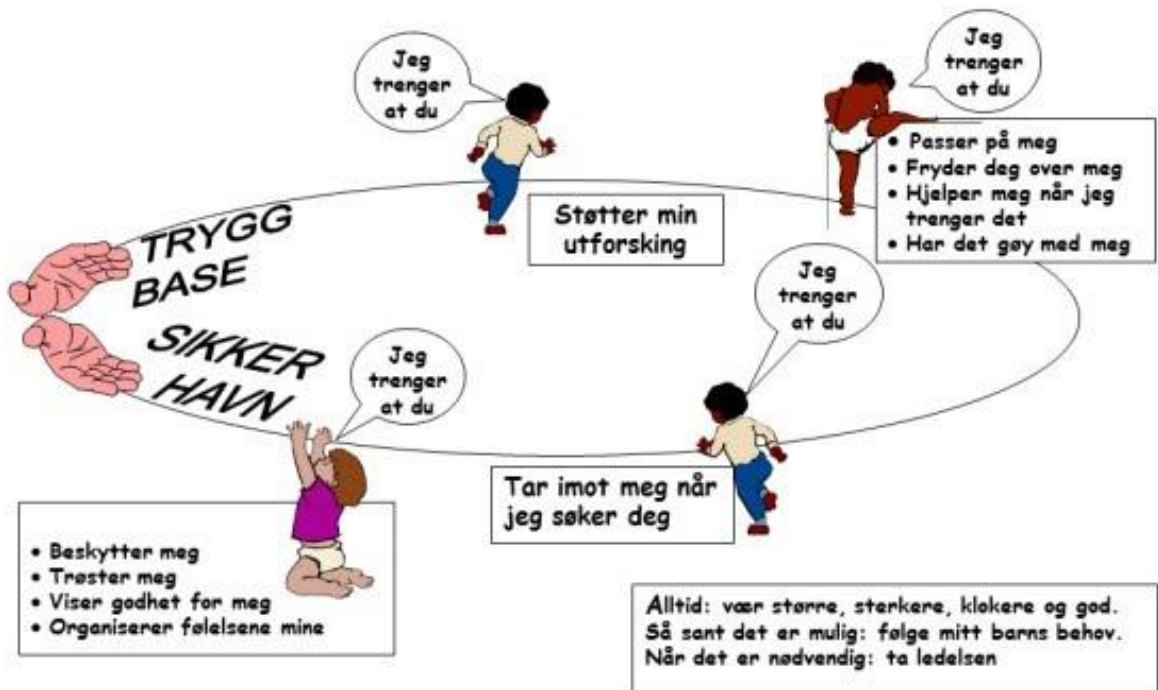
Det er også god omsorg å sørge for at alle barn er inkludert og føler seg verdsatt av andre barn, voksne og foreldre.

Barns behov for omsorg endrer seg etter alder, modenhet og ved spesielle behov. Yngre barn trenger mye hjelp med å dekke sine grunnleggende behov for mat, drikke, søvn, bleieskift, samt å finne ro og trygghet. Gode, forutsigbare rutinesituasjoner og trygge fang er viktig for de minste. Eldre barn er mer selvstendige, men de trenger fortsatt voksne som en trygg og tilgjengelig base (jmf. Trygghetssirkelen). God omsorg betyr også å gi rom for å la barna prøve og feile slik at de blir mer selvstendige og mestrer hverdagen sin. Personalet må legge til rette for å gi god omsorg ut i fra det enkelte barns behov og forutsetninger, slik at de får prøve selv og oppleve mestring.

God omsorg betyr også å gi rom for barn å prøve og feile. De skal lære å bli mer og mer selvstendige og å mestre hverdagen sin.

De voksne må legge til rette for og gi god omsorg ut fra det enkelte barns behov. De må legge til rette for barns mestring og la de prøve selv.

TRYGGHETSSIRKELEN:

DANNING:

Danning skal sette barnet i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og å yte motstand på egne og andres vegne.

Mens oppdragelse er ytre påvirkninger, er danning prosesser inni deg – som skaper deg som menneske. Det handler om verdier og holdninger.

Barnehagen skal bidra å gi barna verdier og holdninger som er grunnleggende i samfunnet, slik som toleranse, respekt, empati, likeverd og solidaritet. Dette må skje i samarbeid med hjemmet.

Målet er å bli gode mennesker med et godt selvbilde.

De voksne må legge til rette for barns medvirkning og innflytelse over egen hverdag. De må reflektere og snakke med barna når det oppstår vanskelige situasjoner i barnehagen, og veilede barna til å finne gode løsninger og hjelpe dem til å sette ord på følelsene sine.

4. Barnehagens mål og fokusområder

Tema-arbeid

Vi har i år valgt et overordnet «paraply»-tema som kan ta ulike retninger på de ulike avdelingene ut fra barnegruppas og de ansattes ønsker og behov.

Temaet er:

NATUREN

Dette kan være alt fra det helt nære som gress, insekter, kroppen min, til det helt store som jorden, verdensrommet. Avdelingene vil informere nærmere om hva og hvordan de skal jobbe i månedsplaner.

Vi skal selvfølgelig også jobbe med mange andre temaer som kommer naturlig i løpet av året, bl.a. FN dagen, jul, påske etc.

Aldersinndelte grupper

Skolestarterklubb

Rød gruppe, skolestarterne, samles til skoleklubb en dag i uka.

Det lages en egen plan for skolestarterklubben. Innholdet følger felles planer for overgang barnehage-skole i Lillehammer kommune.

Hoved fokuset i skolestarterklubben er språkarbeid. Men like viktig er sosial kompetanse, selvstendighet, å trene på å vente på tur, rekke opp hånda, være stille når andre snakker mm.

Leken er også her helt sentral – det er en lektilnærming på aktivitetene.

Barna skal også være med på vanntilvenning på Jorekstad 7 ganger i løpet av høsten

Vi har i år 11 skolestartere, 6 på Trollhaugen og 5 på Trolltun

Andre grupper

Vi har også andre smågrupper i barnehagen.

Når rød gruppe har skoleklubb, har de andre barna på avdelingen aldersinndelte grupper (gul og blå gruppe) med ulike aktiviteter.

Også de minste avdelingene vil dele barna i mindre grupper ut fra alder og ferdighetsnivå. Her vil fokuset være språk, vennskap og sosial kompetanse gjennom lekebaserte gruppeaktiviteter og gode hverdagsrutiner.

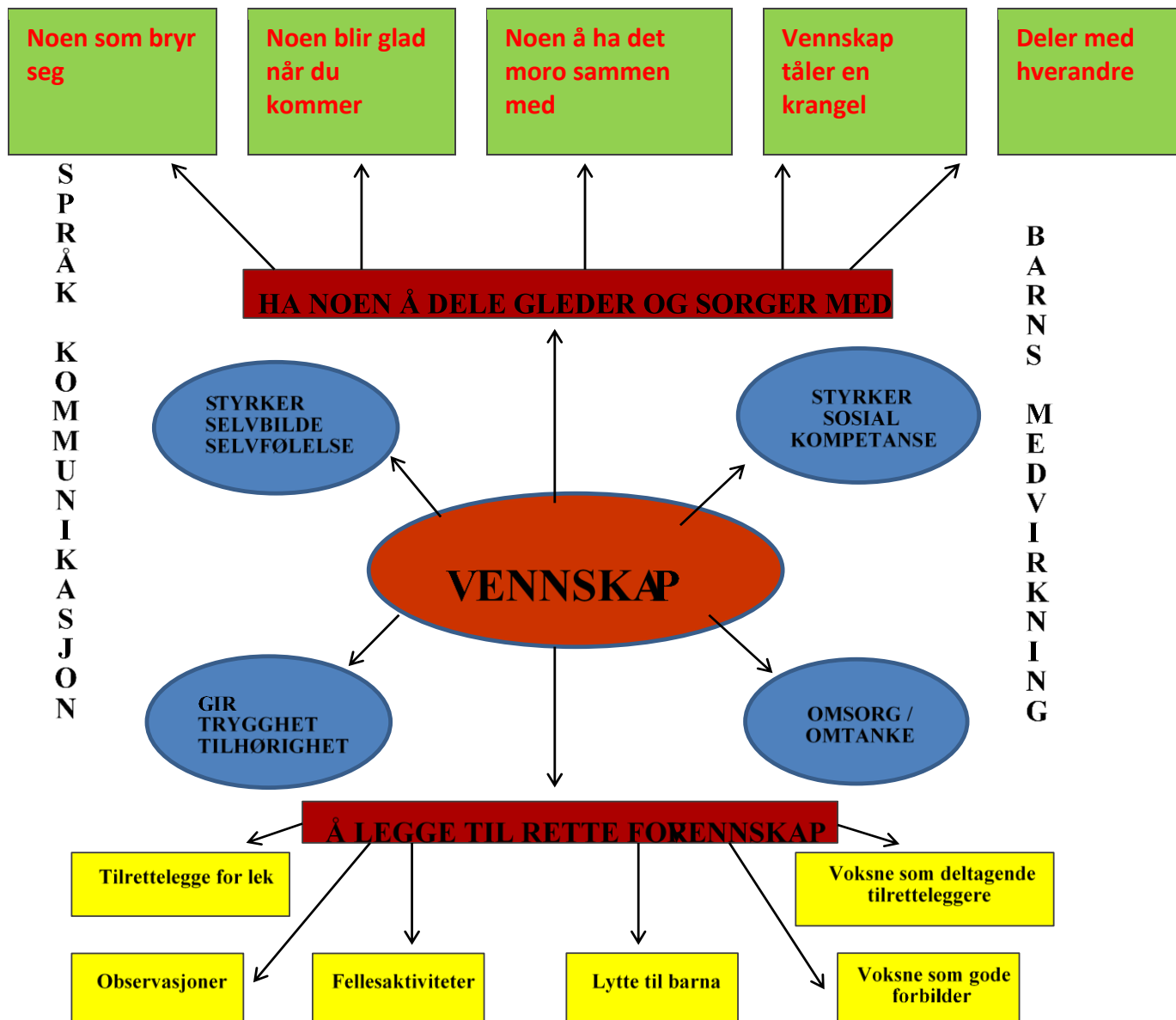

Barns trivsel og barnehagemiljø

Hovedfokuset dette barnehageåret vil være barns rett til et godt psykososialt miljø.

Vi skal arbeide kontinuerlig og systematisk med å fremme et trygt, godt og inkluderende barnehagemiljø, og med å oppdage, undersøke og forebygge alle former for krenkelser.

Vi ønsker at alle barn skal oppleve gode relasjoner og vennskap i barnehagen.

Foreldresamarbeid

Vi ønsker et nært og godt samarbeid med foreldrene. Foreldrene har en viktig rolle i arbeidet for å skape et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn.

Vi håper vi dette året kan oppfordre foreldre til å møtes barna utenom barnehagetid, gjerne på barnehagens uteområde.

Vi ønsker å diskutere og reflektere med foreldrene om hvordan de kan bidra for å skape et inkluderende miljø.

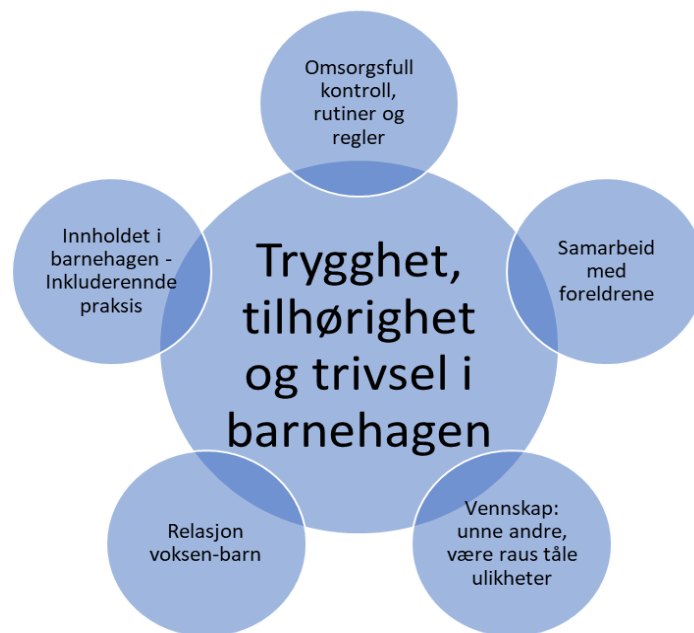
Foreldrene velger hvert år 4 foreldrerepresentanter som deltar i barnehagens samarbeidsutvalg.

Vi ønsker at disse brukes aktivt for å fremme foreldrenes interesser og for å skape et godt miljø både blant barn og familier.

Voksenrollen

I personalgruppa vil vi jobbe med kompetanseheving rundt voksnes rolle i arbeidet med et godt psykososialt miljø i barnehagen. Vi skal bruke en digital kompetansehevingspakke utarbeidet av bl.a. Høgskolen i Innlandet.

Dette vil bli tema på personalmøter og planleggingsdager, og gir rom for mye refleksjon i personalgruppa.

STIKKORD:

LEK OG LÆRING OG KREATIVITET

ORGANISERING SOM FREMMER BARNES TILHØRIGHET OG TRYGGHET

DE VOKSNE I BARNEHAGEN HAR RELASJONSANSVARET

SOSIALE FERDIGHETER ØVES I ET EMPATISK MILJØ

5. Ansatte:

Leder:	Christina Bakken	100 %
Nestleder:	Nora Arlien/Ann Kristin Eriksen	
Trollhaugen:		
Pedagogisk leder:	Linda Mork Hallberg	80 %
Pedagogisk leder:	Ingrid Eineteig Kraby	100 %
Pedagogisk leder:	Tonje Jevnheim	20 %
Pedagogisk medarbeider:	Armina Seferovic	100 %
Trolltun:		
Pedagogisk leder Fra 01/10: 1.08 -31.09:	Nora Arlien	100 %
Pedagogisk leder:	Anne Hvattum	100 %
Pedagogisk leder:	Ann Kristin Eriksen	100 %
Pedagogisk medarbeider:	Anne T Johannesen	100 %
Lærling:	Celina Byenstuen	100 %
Spesialpedagog/støttepedagog:	Tor Kleiven	
Småtroll:		
Pedagogisk leder:	Unni Dalen	100 %
Pedagogisk medarbeider:	Solbjørg Torpen	100 %
Pedagogisk medarbeider:	Mediha Sumar	100 %
Pedagogisk medarbeider:	Lena Åsheim	40 %
Lykketroll:		
Pedagogisk leder:	Kathrine Hagen	100 %
Pedagogisk medarbeider:	Merete Kristiansen	100 %
Pedagogisk medarbeider:	Siv Jakobsen	100 %
Pedagogisk medarbeider:	Inger Johanne Gjestvang	80 %
Pedagogisk medarbeider:	Uzma Sheik	10 %
Støttepedagog:	Uzma Sheik	60 %
Spesialpedagog:	Tor Kleiven	
Kjøkkenassistent/ pedagogisk medarbeider:		
	Lena Åsheim	40 %

KALENDER/ÅRSHJUL 2020-2021:

Oversikt over viktige aktiviteter og kulturbegivenheter dette året:	
AUGUST	12/8 Planleggingsdag – stengt
	13/8 Planleggingsdag - stengt
	Tilvenning av nye barn
SEPTEMBER.	? Foreldremøte (noe felles dersom smittesituasjonen tillater det)
	27/9 Høstdagnad
OKTOBER:	Uke 41 skolens høstferie – gi beskjed om ev. fridager
	22/10: Planleggingsdag - stengt
	25/10: FN- dagen
NOVEMBER	
DESEMBER:	10/12: Julelunsj for barna
	13/12: Lucia markering
	20/12: Snekkernissen og nissefest for barna
	Ev Juletefest i regi av foreldrene
JANUAR 2022:	3/1: Planleggingsdag - stengt
	21/1: åpen barnehage – barna er på kryss og tvers av avdelinger
FEBRUAR	18/2: åpen barnehage – barna er på kryss og tvers av avdelinger
	25/2: Fastelavn og karneval
MARS:	Uke 9: skolens vinterferie – gi beskjed om ev. fridager
	18/3: åpen barnehage – barna er på kryss og tvers av avdelinger
APRIL	8/4: Påskelunsj for barna
	22/4: åpen barnehage – barna er på kryss og tvers av avdelinger
	25/4: Vårdagnad
MAI	16/5: Vårfest for barna
	27/5: Planleggingsdag – stengt
JUNI	8/6: Sommerfest
	30/6: Siste dag skolestarterne
JULI	Sommeråpning fra uke 25 til og med uke 32

Kontaktinformasjon

Navn på barnehage:

LILLEHAMMER BARNEHAGE

Styrer:

Christina Bakken

Adresse:

Gamlevegen 119

2615 Lillehammer

Tlf.:

476 277 70

Barnehagens e-postadresse:

lillbhpo@lillehammer.kommune.no

Besøk www.lillehammer.kommune.no/.....
for mer info om barnehagen og hva som skjer

[Lillehammer barnehage - Startside | Facebook](#)

Er du på Facebook:

Gå inn og klikk «Liker» på barnehagens facebooksider!

PROGRESJONSPLAN - FAGOMRÅDENE

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø.

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen jobber med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplanen. Planen skal også synliggjøre hvordan barnehagen jobber med overgangen barnehage-skole og satsningsområdene som er beskrevet på s. ....

Antall år barnet går i barnehage før skolestart kan variere. Likevel skal aktivitetene tilpasses og forbeholdes de enkelte aldersgrupper. Alle barn skal ikke nødvendigvis være med på alt.

Hvordan jobber barnehagen med de 7 fagområdene?

(både generelt og for inneværende år)

Kommunikasjon, språk og tekst		
<p>1-2 år</p> <p>Prøve å forstå barnets kroppsspråk</p> <p>Møte barnet i kommunikasjonen</p> <p>Samtale med barnet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turtaking • Benevner det vi ser, gjør og føler • Gjentar og utvider <p>Sang og sangleker, rim og regler</p> <p>Bruker konkrete til sanger og eventyr</p> <p>Ser i bøker og samtaler</p>	<p>3-4 år</p> <p>Presentere noe lengre eventyr</p> <p>Delta på Litteraturfestival</p>	<p>5-6 år</p> <p>Fokus på begreper og språkstimulerende aktiviteter</p> <p>Lytte til lyder og rytme i språket</p> <p>Få kjennskap til eventyrene "Gullhår", "Geitekillingen" og "Skinnvotten"</p> <p>Delta på Litteraturfestival og andre arrangementer gjennom året</p>

Kropp, bevegelse, mat og helse

<p>1-2 år</p> <p>Bøker om kroppen</p> <p>Benevner kroppsdelene</p> <p>Regler og sangleker om kroppen</p> <p>Øver på å klare ting selv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krabbe, gå, løpe, klatre, kaste, rulle seg, plukke opp og holde ting <p>Øve på å bevege seg i ulendt terreng</p> <p>Balansetrening og enkle hinderløyper inne og ute</p> <p>Sanseopplevelser</p> <p>Benevne følelser, møte barnet i følelsene deres</p> <p>Spise selv</p> <p>Smake forskjellig mat</p> <p>Snakke om maten</p> <p>Lære god hygiene</p>	<p>3-4 år</p> <p>Oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer inne og ute, året rundt</p> <p>Psykisk helse – psykologisk førstehjelp</p> <p>Bli kjent med kroppen – enkle samlinger</p>	<p>5-6 år</p> <p>Oppmuntre barna til å bli selvhjulpne ved toalettbesøk</p> <p>Motivere barna til å spise sunn mat og smake på nye ting</p> <p>Opplevelse av å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer</p> <p>Psykisk helse – psykologisk førstehjelp</p> <p>Bli kjent med kroppen - bøker, samlinger og samtaler</p> <p>Delta på vanntilvenning</p>
---	--	---

Kunst, kultur og kreativitet

<p>1-2 år</p> <p>Sang, musikk, rim og regler</p> <p>Eventyr</p> <p>Undring og sanseopplevelser</p> <p>Jobbe med forskjellige materialer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegne og male • Tove • Plastelina • Klippe og lime <p>Byggeleker</p>	<p>3-4 år</p> <p>Dramatisere eventyr</p> <p>Lære barna enkle sangleker/regelleker</p>	<p>5-6 år</p> <p>Lære barna sangleker/regelleker som "Per Sjuspring", "Haien kommer", "Rødt lys"</p> <p>Barna skal få bruke ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk</p>
---	---	---

Natur, miljø og teknologi

<p>1-2 år</p> <p>Bruker hagen og det som gror der</p> <ul style="list-style-type: none"> • Følger med årstidene • Sår og dyrker selv • Smaker og kjenner på • Ser på planter, insekter, dyr og fugler <p>Turer i nærmiljøet</p> <p>Søplesortering</p> <p>Gi barna mulighet til å utforske bruk av redskaper og teknologi</p>	<p>3-4 år</p> <p>Hva skjer i de forskjellige årstidene?</p> <p>Få kjennskap til Ipad-hva kan den brukes til?</p>	<p>5-6 år</p> <p>Bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring</p> <p>Gi barna kunnskap om bærekraftig utvikling gjennom samtaler</p> <p>Lære barna å fotografere og dokumentere hverdagen sin</p>
---	--	--

Antall, rom og form

<p>1-2 år</p> <p>Teller</p> <p>Tellesanger og –regler</p> <p>Benevner former vi ser og leker med</p> <p>Fysisk lek lærer barna om kroppen i forhold til rommet, beregne avstander etc.</p> <p>Begrep: over, under, foran etc.</p> <p>Spill og puslespill</p>	<p>3-4 år</p> <p>Leke og utforske med former, mønster, telling og måling</p>	<p>5-6 år</p> <p>Spill med fokus på tall, former, mengder og telling</p> <p>Barna skal bli kjent med tallrekka 0-20</p>
--	--	---

Etikk, religion og filosofi

1-2 år Viser omsorg og empati, tar vare på hverandre Respekt og toleranse Deler på ting og aktiviteter Undrer oss Markere høytider	3-4 år Bli kjent med andre kulturer (Få kjennskap til ulike nasjonaliteter som er representert i barnehagen)	5-6 år Få kjennskap til tradisjoner knyttet til andre kulturer Utvikle toleranse, respekt og interesse for hverandres ulikheter
---	--	--

Nærmiljø og samfunn

1-2 år Bli kjent med hverandre og i huset/barnehagen Snakker om bildene på "husene" våre Lære hverdagsrutiner og enkle regler Turer i nærmiljøet Medvirke i valg av aktiviteter	3-4 år Turer i nærmiljøet og bli kjent i byen vår Kunnskap om trafikkregler Få kjennskap til samisk kultur og at samene er Norges urbefolkning Bli kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer	5-6 år Delta på arrangementer i nærmiljøet Trafikkopplæring
--	--	--